

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729

tālr.: 64774844, e-pasts: dome@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltene

2022.gada 25.maijā

Nr. 227

(protokols Nr. 12, 5.§.)

Par pašvaldības tiešo līdzdalību SIA “Līvena aptieka”

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu publiskai personai, tai skaitā pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem. Saskaņā ar šī likuma Pārejas noteikumu 30. punktu pašvaldības, kuras administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvienoja un kuras bija kapitāla daļu turētājas kapitālsabiedrībā, neveica šā likuma 7. pantā noteikto pienākumu, savukārt administratīvi teritoriālās reformas ietvaros jaunizveidotām novadu pašvaldībām jāizpilda šā likuma 7. pantā noteiktais pienākums līdz 2022. gada 1. jūnijam. Ņemot vērā to, ka Smiltenes novada pašvaldības dome ir 100% kapitāla daļu turētāja pašvaldības SIA „Līvena aptieka” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) un iepriekšējā Smiltenes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) līdzdalība Kapitālsabiedrībā ir vērtēta 2015.gadā, Pašvaldībai ir pienākums no jauna izvērtēt tās līdzdalības atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) prasībām.

Atbilstoši VPIL 88.panta pirmajai daļai, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem: 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā; 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai; 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai. VPIL 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā minēto, Smiltenes novada pašvaldības domei (turpmāk – Dome) ir jāpieņem lēmums, kurā tai jāizvērtē Smiltenes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) līdzdalības SIA “Līvena aptieka”, proti, vai SIA “Līvena aptieka” komercdarbības veikšana atbilst kādai no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajā daļā noteiktajām pazīmēm, kā arī jānosaka SIA “Līvena aptieka” vispārējais stratēģiskais mērķis.

1. Par atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem

Publiskās personas, tostarp pašvaldības, parasti darbojas publisko tiesību jomā, un tikai izņēmuma gadījumos tās var darboties privāto tiesību jomā. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu publiska persona privāto tiesību jomā darbojas šādos gadījumos:

- 1) veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai;
- 2) sniedzot pakalpojumus;
- 3) veicot komercdarbību.

Gadījumi, kuros publiskās personas ir tiesīgas nodarboties ar komercdarbību, ir noteikti Valsts pārvaldes iekārta likuma 88.panta pirmajā daļā, proti:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Saskaņā ar minētā panta otro daļu komercdarbības veikšanai publiska persona (publiskas personas) saskaņā ar likumu dibina kapitālsabiedrību.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārta likuma 88.panta pirmās daļas 1 punktam, pašvaldība ir tiesīga veikt komercdarbību, ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā. Smiltenes pilsētas dome jau 2010. gada 29.jūlijā, izvērtējot tās dalību minētajā pašvaldības kapitālsabiedrībā, pieņēma lēmumu “Par pašvaldības dalību Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Līvena aptieka” (sēde protokols Nr. 9., 18.§) (turpmāk – Pirmais lēmums), kurā atzina, ka Smiltenes novada domes dalība SIA „Līvena aptieka” (vienotās reģistrācijas Nr. 44103018609) atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1.,3., un 6.punkta noteikumiem un nolēma turpināt domes dalību SIA „Līvena aptieka”, saglabājot pašvaldības īpašumā tās kapitāla daļas. Ar 2015. gada 30. decembra lēmumu Nr. 18 (turpmāk – Otrais lēmums) Smiltenes novada dome atkārtoti atzinusi Pašvaldības līdzdalību SIA “Līvena aptieka” par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem.

2021. gada 19. janvārī Pašvaldība saņēma ZAB “BDO Law” sagatavoto Smiltenes novada pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrības izvērtējuma atzinumu (turpmāk – Atzinums), kurā atzīts, ka SIA “Līvena aptieka” darbība farmaceitisko aprūpes pakalpojumu tirgū ir saglabājama, ja vien Pašvaldība saglabā pakalpojuma teritoriālo segumu vismaz pašreizējā apjomā.

Saskaņā ar Farmācijas likuma 36.panta pirmo daļu Vispārēja tipa aptieku drīkst atvērt tikai farmaceits vai — ar veselības ministra atļauju — pašvaldība tās administratīvajā teritorijā. Vispārēja tipa aptieka var piederēt tikai farmaceitam vai pašvaldībai. Par farmaceitiskās aprūpes veikšanu pašvaldībai piederošajā aptiekā pašvaldība slēdz līgumu ar sertificētu farmaceitu. Pašvaldība ir izpildījusi normatīvajā aktā noteiktās prasības.

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas sesto punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību.

Kapitālsabiedrību Smiltenes novada dome pārņēma 2009. gada 1. septembri pašvaldību reformas ietvaros pārņemot to no likvidētās Valkas rajona padomes.

Kapitālsabiedrība dibināta un tas tās darbības mērķis ir pašvaldības iedzīvotāju, tajā skaitā – lauku iedzīvotāju un maznodrošināto personu, nodrošināšana ar farmaceitiskiem līdzekļiem.

Bez tam jāņem vērā, ka veselības aprūpes nodrošināšana pienācīgā kvalitātē ir tieši saistīta ar valsts pienākumu aizsargāt cilvēku veselību un garantēt ikvienam medicīniskās palīdzības minimumu. Nepietiekami organizētas veselības palīdzības nodrošināšanas var tikt apdraudētas Satversmes 111. pantā noteiktās cilvēka pamattiesības.

Pašvaldības kapitālsabiedrība, īstenojot tai dibinātāja noteiktos mērķus, 2011. gadā atvēra aptiekas filiāli Palsmanē, tādējādi nodrošinot novada lauku teritorijā iedzīvotājiem iespēju iegādāties farmaceitiskos izstrādājumus iespējami tuvāk viņu dzīvesvietai.

Pašvaldības dalība SIA “Līvena aptieka” ir nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrības interešu īstenošanu veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanā pašvaldības administratīvajā teritorijā. Šajā gadījumā konstatējama SIA “Līvena aptieka” komercdarbības atbilstība Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. punktam.

Ņemot vērā minēto, kā arī lēmumos ietverto pamatojumu, secināms, ka Pašvaldības līdzdalība SIA “Līvena aptieka” atbilst Likuma 4. panta nosacījumiem un līdz ar to tai ir saglabājama tieša līdzdalība SIA “Līvena aptieka”.

II. Vispārējais stratēģiskais mērķis

SIA “Līvena aptieka” ir Smiltenes novada pašvaldības dibināta kapitālsabiedrība, kurai pieder visas kapitāla daļas. SIA “Līvena aptieka” galvenais darbības virziens ir Farmaceitisko izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (47.73) un medicīnas un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (47.74).

Kapitālsabiedrības vīzija – būt novadā atzītam paraugam farmaceitisko izstrādājumu mazumtirdzniecības jomā, ko atzīst partneri un sabiedrība.

Kapitālsabiedrības vērtības ir profesionāli darbinieki, kvalitatīvi pakalpojumi, izglītoti klienti un labāko pieejamo tehnoloģiju izmantošana.

Kapitālsabiedrības pamatuzdevums ir nodrošināt iedzīvotājiem farmaceitisko izstrādājumu mazumtirdzniecība

SIA “Līvena aptieka” par galveno stratēģisko mērķi būtu farmaceitisko izstrādājumu mazumtirdzniecības nodrošināšana iedzīvotājiem Smiltenes novada teritorijā tādā veidā, lai:

- 1) tiktu ievērotas normatīvo aktu prasības,
- 2) pakalpojums atbilstu SIA “Līvena aptieka” izvirzītajiem pakalpojuma kvalitātes kritērijiem;
- 3) SIA “Līvena aptieka” darbotos rentabli, izmantojot ilgtspējīgus risinājumus un labākās pieejamās tehnoloģiskās metodes;
- 4) sniegtie pakalpojumi būtu elastīgi, t.i., lai maksimāli tiktu nodrošināta individuāla pieeja atbilstoši klienta vajadzībām, nesadārdzinot izmaksas;
- 5) sadarbībā ar pašvaldību tiktu rasts labākais risinājums pakalpojuma nodrošināšanai.

Ņemot vērā norādīto, Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2022. gada 18. maija atzinumu (sēdes protokols Nr. 7) un pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.panta pirmās daļas 6.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu, 88.panta pirmo un otro daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 7.panta pirmo un otro daļu, pārejas noteikumu 30.punktu, atklāti balsojot ar 10 balsīm “PAR” (Astrīda Harju, Mārtiņš Vīgants, Gita Mūrniece, Andris Abrāmovs, Dainis Aļeksējevs, Inga Ērgle, Edgars Avotiņš, Ainārs Mežulis, Otārs Putrālis, Toms Markss), “PRET”- nav, “ATTURAS – nav,

Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Atzīt Smiltenes novada pašvaldības līdzdalību SIA “Līvena aptieka” par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem.
2. Noteikt, ka SIA “Līvena aptieka” vispārējais stratēģiskais mērķis ir farmaceitisko izstrādājumu mazumtirdzniecības nodrošināšana pašvaldības iedzīvotājiem tādā veidā, kas nodrošina normatīvo aktu prasību ievērošanu.

3. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu.

Domes priekšsēdētājs

E.Avotiņš